

Advies 70

1. Feiten

1.1 Beklaagde heeft een meervoudig onderhandse aanbesteding uitgeschreven voor het verzorgen van een training in begrijpelijk schrijven en een "train-de-trainer" opleiding voor medewerkers van beklaagde.

1.2 In Deel III van de Offerteaanvraag wordt het volgende vermeld:

'Het gunningscriterium economisch meest voordelige offerte bestaat uit de volgende subgunningscriteria, met bijbehorende aantal maximaal te behalen punten:

	Gunningcriterium	Weging	Maximum te behalen punten	Maximum punten gewogen
G1	Prijs	30%	10	3,0
G2	Kwaliteit	30%	10	3,0
G2.1	Visie	5%		0.5
G2.2	Kwaliteitsniveau training	5%		0.5
G2.3	Organisatie bijeenkomsten	7,5%		0.75
G2.4	Verdeling medewerkers	7,5%		0.75
G2.5	Train de trainer	5%		0.5
G3	Opzet en opbouw training	20%	10	2.0
G4	Presentatie	20%	10	2,0
Totaal		100%	-	10,0

1.3 Gunningcriterium G1 valt uiteen in twee componenten: G1.1 Prijs training en G1.2 Prijs redigeren brieven. G1.1 wordt berekend door in een Excelsheet (hierna "Prijsenformulier") een aantal prijzen in te vullen voor onderdelen van de opdracht. Een deel van dat Prijzenformulier wordt hieronder weergegeven:

Onderdeel	Prijs in EUR excl. BTW per deelnemer
Training totaal	
Programma	€
Docenten	€
Intake	€
Evaluaties	€
Beoordeling	€
Begeleiding en coördinatie	€
Logistieke organisatie	€
Studiemateriaal	€
Cursusmap, schrijfblok en pen	€
Boekje	€
Gebruik online B1-tool	€
Eindassessment	€
Training totaal	€

Train- de- trainer	
Selectieprocedure, filteren van resultaten	€
Twee groepen, 3 dagdelen per groep (totaal € 7.500)	€
Meetlat (eenmalig € 1.000)	€
Steekproefsgewijze assessment onder restantgroep van 450 (eenmalig € 500)	€
Train -de- trainer totaal	€

Aanvullend Studiemateriaal	
gebruik online B1-tool	€ -
site eenvoudige woorden	€ -
Studiemateriaal totaal	€ -

Organisatie bijeenkomsten	
16 sessies à 500 (€ 8.000)	
Voorbereidend filmpje (€ 2.500)	
8 uur voorbereiden (€ 750)	
Boekje (1150 ex)	
Organisatie 38 groepen	€ -
Organisatie bijeenkomsten totaal	€ -

Totaal Prijs G1.1 per deelnemer excl. BTW

€ -

- 1.4 Het onderste bedrag Totaal Prijs G1.1 per deelnemer wordt in het Prijsformulier berekend door de vier totaalprijzen per onderdeel op te tellen. Dit totaalbedrag wordt omgerekend naar een puntenscore met de formule $Score = \left(2 - \frac{P}{L}\right) \times 10$, waarbij in geval van een negatieve uitkomst de score van 0 punten wordt toegekend. In deze formule is P de prijs van de inschrijving waarvoor de score wordt berekend en L de laagste prijs van alle inschrijvingen.

1.5 In de eerste Nota van Inlichtingen wordt vraag 24 als volgt beantwoord:

'24. Kunt u expliciet benoemen om hoeveel personen het gaat bij de genoemde onderdelen in het prijsopgaafformulier?

Het gaat om het volgend aantal personen:

Onderdeel Training totaal: 125 personen

Onderdeel Train-de-trainer: 20 personen

Onderdeel Aanvullend Studiemateriaal: 475 personen

Onderdeel Organisatie bijeenkomsten: 1150 personen.

Zoals in de offerteaanvraag is aangegeven zijn de genoemde aantallen indicatief, hier kunnen geen rechten aan ontleend worden.'

1.6 In Bijlage D Prijsopgaafformulier wordt onder meer het volgende vermeld:

'Leverancier dient reële marktconforme prijzen te offeren (ook op onderdelen van een prijswens). Irrealistische prijzen kunnen door de gemeente worden gecontroleerd/nagevraagd en de offerte kan ongeldig worden verklaard. Ditzelfde geldt voor offertes die door gemeente als manipulatief worden aangemerkt.'

1.7 Gunningscriterium G1.2 is een tarief voor het redigeren van brieven, dat niet wordt meegewogen bij het bepalen van de score voor gunningscriterium G1 (blz. 13 van de Offerteaanvraag).

1.8 In hoofdstuk III.3 van de Offerteaanvraag wordt bij het gunningscriterium Gg2.5 het volgende vermeld:

'De gemeente Emmen wil een train-de-trainers model toepassen. Van de maximaal 125 op te leiden medewerkers zijn er waarschijnlijk ongeveer 20 personen die na de taalniveau B1 training het geleerde moeten overbrengen op collega's. U geeft in uw plan aan hoe u om wil gaan met deze medewerkers zodat zij optimaal het geleerde kunnen overbrengen op collega's. Dit doet u in maximaal 400 woorden.'

1.9 In de eerste Nota van Inlichtingen wordt vraag 6 als volgt beantwoord:

'6. U wilt dat we in de training aandacht besteden aan uw train-de-trainer model (inclusief feedback-mogelijkheden). Wat bedoelt u hiermee precies? Wilt u dat we een aparte training aanbieden aan de trainers? En wat bedoelt u met feedback-mogelijkheden?

Wij gaan ervan uit dat de door de opleider te geven training 'schrijven op taalniveau B1' zich puur richt op het leren schrijven van taalniveau B1 (in combinatie met een nieuwe manier van denken: denken vanuit de lezer!), maar er geen aandacht besteed wordt aan hoe je deze vaardigheden kan overbrengen op derden of hoe je omgaat met reacties van derden. Onze 'trainers' moeten enigszins leren hoe de docenten van het externe bureau de trainingen geven. Het is dan logisch om deze groep op een apart moment deze vaardigheden bij te brengen. Daardoor is het dan mogelijk om alle aandacht op deze groep te vestigen (en andersom kan bij de 'gewone' training de aandacht volledig gericht worden op de collega's die alleen het schrijven op taalniveau B1 hoeven leren). Wel vragen we om de tijdsinspanning hiervoor beperkt te houden. De training hoeft niet dusdanig uitgebreid te zijn dat onze trainers volleerd docent taalniveau B1 worden. De invulling wordt overgelaten aan de opleider.

Met feed-back mogelijkheden wordt dus bedoeld hoe onze trainers op een nette manier de collega's kan aanspreken op niet juist gebruik van taalniveau B1 en ze kan sturen zodat ze het taalniveau B1 wel goed toepassen, zonder dat de collega's het als zware kritiek ervaren.'

2. Beschrijving klachten

- 2.1 (Klachtonderdeel 1) De rekenmethodiek op het prijsopgaveformulier klopt niet, waardoor de prijs niet goed beoordeeld kan worden.
- 2.2 (Klachtonderdeel 2) Klager twijfelt of er een goede vergelijking van de inschrijvingen op het onderdeel train-de-trainer is geweest.
- 2.3 (Klachtonderdeel 3) Gelet op de uitkomst van de aanbesteding twijfelt klager of er door de winnaar reële, marktconforme prijzen zijn geoffreerd.
- 2.4 (Klachtonderdeel 4) Klager twijfelt er aan of de winnaar van de aanbesteding de gevraagde kwaliteit kan bieden voor de geboden prijs.
- 2.5 (Klachtonderdeel 5) Klager twijfelt of de winnaar als een door de overheid erkende en gesubsidieerde onderwijsinstelling wel als een marktpartij kan worden aangemerkt.

3. Onderbouwing klachten

- 3.1 (Klachtonderdeel 1) De prijzen voor de vier onderdelen van het Prijsformulier kunnen niet opgeteld worden omdat zij gelden voor verschillende aantallen deelnemers. Er worden dan bedragen van verschillende grootheden opgeteld. Wanneer prijzen die horen bij grotere aantallen deelnemers bij een andere inschrijver hoger zijn en prijzen die horen bij kleinere aantallen deelnemers lager zijn, kan die andere inschrijver een stuk lager uitkomen en toch een eindbudget hebben dat hoger is.
- 3.2 (Klachtonderdeel 2) Het onderdeel train-de-trainer is in tegenstelling tot de andere onderdelen niet in vorm/opzet/omvang ingekaderd.
- 3.3 (Klachtonderdeel 3) Klager heeft 0 punten gescoord voor prijs. Met de gebruikte formule betekent dit dat de winnaar een aanbod gedaan heeft van minder dan de helft van de prijs van klager. Dit is niet te begrijpen omdat er marktconforme prijzen werden gevraagd.
- 3.4 (Klachtonderdeel 4) Op de website van de winnaar van de aanbesteding wordt niet vermeld dat deze ervaring heeft met dit soort trajecten op B1-niveau. Gelet op de vele eisen die aan het traject worden gesteld is het onbegrijpelijk dat dit gedaan zou kunnen worden voor minder dan de helft van de kosten van klager.
- 3.5 Klager heeft het vijfde klachtonderdeel niet nader onderbouwd.

4. Aangedragen suggestie(s) tot verhelpen van de klacht

- 4.1 (Klachtonderdeel 1) Klager stelt voor dat een nieuwe berekening op basis van de prijzen per onderdeel wordt uitgevoerd. Klager geeft niet aan hoe die berekening er precies uit zou moeten zien.
- 4.2 (Klachtonderdeel 2) Klager stelt een (gedeeltelijk) nieuwe procedure voor met een duidelijke inkadering van het train-de-trainer onderdeel.

5. Reactie beklagde

- 5.1 (Klachtonderdeel 1) Klager stelt dat een 'horizontale' optelsom had moeten worden gekozen, maar dat is slechts één van de methoden om tot een prijsberekening te komen. Beklaagde is van mening dat bij het toepassen van de door klager voorgestelde methode strategisch inschrijven onvoldoende ingeperkt wordt, waardoor het zo objectief mogelijk vergelijken van prijzen niet mogelijk is. Door het toepassen van de 'verticale' optelsom wordt strategisch inschrijven meer beperkt dan door het toepassen van de 'horizontale' methode.
- 5.2 (Klachtonderdeel 3) Ten opzichte van het gemiddeld geoffreerde bedrag van alle inschrijvingen geeft de prijs van de winnaar geen reden tot twijfel.
- 5.3 (Klachtonderdeel 4) Voorafgaand aan de uitnodiging tot inschrijving is een marktonderzoek verricht en zijn referenties opgevraagd aan alle potentiële inschrijvers. Uit die referenties is gebleken dat de winnaar een marktpartij is op het gebied van trainingen zoals taalniveau B1. De inschrijving van de winnaar is zorgvuldig beoordeeld en gebleken is dat deze in staat is de gevraagde kwaliteit te leveren.
- 5.4 Beklaagde heeft met betrekking tot de klachtonderdelen 2 en 5 geen reactie aan de Commissie gezonden.

6. Beoordeling

6.1 Klachtonderdeel 1

- 6.1.1 Bij de beoordeling van dit klachtonderdeel stelt de Commissie het volgende voorop. Art. 1.16, eerste lid, Aw 2012 bepaalt dat in het geval van een meervoudig onderhandse procedure, waarvan in deze zaak sprake is, de aanbestedende dienst uitsluitend eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers en aan de inschrijvingen stelt die in een redelijke verhouding staan tot het voorwerp van de opdracht. Anders dan voor Europese aanbestedingen en nationale aanbestedingen is geregeld in art. 1.10, tweede lid sub f, respectievelijk art. 1.13, tweede lid sub f Aw 2012, is in het tweede lid van art. 1.16 Aw 2012 niet geregeld dat een aanbestedende dienst bij toepassing van het eerste lid in ieder geval (ook) acht slaat op de gunningscriteria. De Commissie is desalniettemin van oordeel dat deze verplichting ook in het geval van een meervoudig onderhandse procedure op een aanbestedende dienst rust. Nog afgezien van het feit dat de opsomming in art. 1.16, tweede lid, Aw 2012 geen limitatief karakter kent, bieden zowel de Gids Proportionaliteit (zie paragraaf 3.5.5 op blz. 43) als de Richtsnoeren Leveringen en Diensten (zie Richtsnoer 5, alsmede de toelichting op Richtsnoer 19 *in fine* en op Richtsnoer 20) steun voor deze opvatting.

- 6.1.2 Aan de in 6.1.1 bedoelde verplichting is inherent dat een aanbestedende dienst – ook bij een meervoudig onderhandse procedure – verplicht is om in het kader van het gunningscriterium van de economisch meest voordelige inschrijving (nadere) criteria te stellen die verband houden met het voorwerp van de opdracht. Deze verplichting heeft in dat geval betrekking op alle (nadere) criteria, dus ook op het criterium “prijs”. Naar het oordeel van de Commissie betekent dit voor het onderhavige geval dat het totaalbedrag per deelnemer, dat met het Prijzenformulier berekend wordt en dat als gunningscriterium G1.1 gehanteerd wordt, verband moet houden met het factuurbedrag dat na uitvoering van de overeenkomst in rekening wordt gebracht. Dat verband hoeft niet één op één te zijn in de zin dat dit totaalbedrag gelijk moet zijn aan het factuurbedrag, maar het factuurbedrag moet wel op enige wijze te herleiden zijn tot het totaalbedrag, bijvoorbeeld doordat dit totaalbedrag vermenigvuldigd wordt met het aantal personen dat aan de in het Prijzenformulier genoemde “onderdelen” zal deelnemen. Uit het antwoord dat beklagde in de eerste Nota van Inlichtingen op vraag 24 heeft gegeven (zie hiervoor 1.5), blijkt echter dat het aantal deelnemers vooraf niet precies vaststaat. Dat betekent dat het totaalbedrag waarmee een inschrijver in de onderhavige aanbesteding inschrijft in zoverre het karakter heeft van een fictieve prijs.
- 6.1.3 Het aan de inschrijvers vragen om een fictieve prijs in te vullen is op zich toelaatbaar. Op beklagde rust dan echter wel de aanbestedingsrechtelijke verplichting om de eisen en criteria alsook de wijze waarop deze gedurende de aanbestedingsprocedure zullen worden toegepast zodanig in de aanbestedingsdocumenten te formuleren dat alle redelijk geïnformeerde en normaal zorgvuldige inschrijvers in staat zijn deze op dezelfde wijze te interpreteren.
- 6.1.4 De te beantwoorden vraag is vervolgens of beklagde aan deze verplichting heeft voldaan gelet op de wijze waarop het totaalbedrag per deelnemer met het Prijzenformulier wordt berekend. Dat totaalbedrag is de som van vier bedragen die – zoals klager naar het oordeel van de Commissie terecht stelt – voor verschillende aantallen deelnemers gelden. Uit het antwoord op vraag 24 van de eerste Nota van Inlichtingen blijkt dat die aantallen achtereenvolgens zijn 125, 20, 475 en 1150.
- 6.1.5 Uit de in 1.6 weergegeven toelichting op het Prijzenformulier blijkt dat de inschrijvers reële marktconforme prijzen moeten invullen voor alle onderdelen van een prijswens. De Commissie is van oordeel dat alle redelijk geïnformeerde en normaal zorgvuldige inschrijvers de formulering “alle onderdelen van een prijswens” moeten begrijpen in die zin dat alle prijzen die ingevuld worden – dus niet alleen de vier totaalprijzen die ontstaan door optelling van prijzen per item – reëel en marktconform moeten zijn. Daaruit volgt dat de prijs die de inschrijver bijvoorbeeld invult bij de regel “Studiemateriaal” in het onderdeel “Training totaal” een marktconforme prijs dient te zijn. Omdat er voor 125 deelnemers studiemateriaal moet worden geleverd, kan de inschrijver die prijs alleen maar bepalen door de prijs van levering van studiemateriaal voor 125 deelnemers te delen door 125. Dat is dan immers de marktconforme prijs per deelnemer.
- 6.1.6 Gelet op de wijze waarop alle redelijk geïnformeerde en normaal zorgvuldige inschrijvers de vier totaalprijzen voor de vier onderdelen van de opdracht mogen interpreteren, kan het factuurbedrag maar op één manier worden berekend, namelijk door elk van die vier prijzen met het bijbehorende aantal deelnemers te vermenigvuldigen. Dat betekent dat elk van de vier prijzen voor de vier onderdelen van de opdracht verband houdt met het voorwerp van de opdracht. Dat geldt echter niet voor de (ongewogen) som van die vier prijzen, omdat de vier afzonderlijke prijzen met verschillende aantallen worden vermenigvuldigd.

- 6.1.7 Klager heeft terecht gesteld dat het mogelijk is door handig in te schrijven op een laag totaalbedrag bij G1.1 uit te komen terwijl het daadwerkelijk te factureren bedrag in feite veel hoger is dan bij een inschrijving die niet handig is samengesteld en die op een hoger totaalbedrag bij G1.1 uitkomt. Beklaagde heeft dus voor een beoordelingsmodel gekozen dat precies het tegenovergestelde bewerkstelligt van wat zij met dat model beoogde te bereiken. Daar waar beklagde beoogde om strategische inschrijvingen te beperken, had zij juist de door klager voorgestelde methodiek moeten toepassen.
- 6.1.8 Er is geen enkele manier om een relatie te leggen tussen het totaalbedrag bij G1.1 en het factuurbedrag. Als het ene bedrag relatief laag is, kan het andere relatief hoog zijn en omgekeerd. Dat betekent dat het totaalbedrag, dat als gunningscriterium gehanteerd is, naar het oordeel van de Commissie geen verband houdt met het voorwerp van de opdracht. Daarmee is het eerste klachtonderdeel gegrond.
- 6.1.9 Wanneer de vier prijzen voor de onderdelen achtereenvolgens P_1 , P_2 , P_3 en P_4 genoemd worden, had beklagde – anders dan zij heeft gedaan – de volgende formule moeten toepassen om een totaalprijs te berekenen: $P = 125P_1 + 20P_2 + 475P_3 + 1150P_4$. Door te kiezen voor de formule $P = P_1 + P_2 + P_3 + P_4$ heeft beklagde gehandeld in strijd met de in 6.1.2 genoemde verplichting. Omdat de juiste formule niet vooraf bekend is gemaakt, hebben de inschrijvers hun aanbieding niet daarop kunnen afstemmen en is het derhalve onmogelijk om de inbreuk op de verplichting te herstellen door een herberekening uit te voeren met die formule.

6.2 Klachtonderdeel 2

- 6.2.1 Uit de in 1.8 en 1.9 weergegeven passages uit de Offerteaanvraag respectievelijk de eerste Nota van Inlichtingen blijkt dat beklagde aan de inschrijvers een ruime vrijheid heeft gelaten om het onderdeel train-de-trainer naar eigen inzicht vorm te geven. Dat is naar het oordeel van de Commissie toelaatbaar, onder de voorwaarde dat beklagde haar verplichting tot transparant handelen naleeft. Deze verplichting rust naar het oordeel van de Commissie ook op een aanbestedende dienst wanneer deze kiest – zoals in het onderhavige geval – voor toepassing van een meervoudig onderhandse procedure. Voor zover deze verplichting in een dergelijk geval niet zou voortvloeien uit de bepalingen van Afdeling 1.2.4 Aw 2012, kan zij worden gebaseerd op de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en de precontractuele maatstaven van redelijkheid en billijkheid.
- 6.2.2 De in 6.2.1 bedoelde verplichting houdt in het onderhavige geval onder andere in dat beklagde een objectief duidelijk kader van eisen en randvoorwaarden – hoe basaal ook – aan de inschrijvers diende te verstrekken die de inschrijvers op hun beurt in acht dienden te nemen bij het opstellen van hun inschrijvingen voor het onderdeel train-de-trainer.
- 6.2.3 De Commissie is van oordeel dat beklagde aan haar hiervoor bedoelde verplichting heeft nageleefd. In de Offerteaanvraag wordt vermeld dat het gaat om 20 personen en dat er voor het aanleveren van het bij de inschrijving te voegen plan maximaal 400 woorden mogen worden gebruikt. In de Nota van Inlichtingen wordt een uitgebreide toelichting gegeven op wat beklagde van de inschrijvers met betrekking tot het voorgaande verwacht. Daarmee is het kader voor de inschrijvers naar het oordeel van de Commissie voldoende duidelijk. Daarmee is het tweede klachtonderdeel ongegrond.

6.3 Klachtonderdeel 3

- 6.3.1 Beklaagde heeft naar de Commissie aanneemt de door haar geëiste marktconformiteit van de prijs van de winnaar beoordeeld aan de hand van de bij G1.1 berekende totaalprijzen. Omdat die prijzen echter niets zeggen over het factuurbedrag, heeft die toets geen betekenis. Beklaagde had die marktconformiteit kunnen beoordelen aan de hand van de uitkomst van de eerste in 6.1.9 genoemde formule. Het is mogelijk dat op grond van die uitkomst, die de daadwerkelijke prijs van de winnaar weergeeft, de conclusie getrokken moet worden dat de winnaar geen marktconforme prijs heeft geboden.
- 6.3.2 De Commissie is van oordeel dat beklagde de prijs van de winnaar terecht heeft vergeleken met de gemiddelde prijs van alle inschrijvingen. Wanneer de afwijking van dat gemiddelde niet buitenproportioneel groot is, kan beklagde aannemen dat marktconform is ingeschreven. Wat als buitenproportioneel heeft te gelden, zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld op basis van de marktcondities voor de desbetreffende opdracht. De Commissie heeft voor de onderhavige aanbesteding daar geen inzicht in.
- 6.3.3 De Commissie stelt vast dat beklagde inhoudelijk niet de juiste toets heeft toegepast door alleen de totaalprijzen G1.1 in het onderzoek te betrekken. Dit kan echter niet leiden tot het gegrond verklaren van de klacht omdat klager gesteld heeft te twijfelen aan de marktconformiteit van de prijs van de winnaar. Of die twijfel gegrond is, kan de Commissie op basis van de beschikbare informatie niet beoordelen.
- 6.3.4 Terzijde merkt de Commissie op dat het feit dat klager 0 punten heeft gekregen voor haar totaalprijs G1.1 impliceert dat een andere inschrijver een totaalprijs moet hebben geboden die hoogstens de helft van de totaalprijs van klager bedraagt. Het staat echter niet vast dat de winnaar van de aanbesteding die andere inschrijver is, aangezien deze ook zonder de maximale score voor prijs te hebben gekregen kan hebben gewonnen.

6.4 Klachtonderdeel 4

- 6.4.1 Bij de beoordeling van dit klachtonderdeel stelt de Commissie het volgende voorop. Afgewezen inschrijvers stellen regelmatig dat de winnaar van een aanbestedingsprocedure niet in staat is de opdracht deugdelijk uit te voeren. De Commissie kan dergelijke klachten alleen beoordelen wanneer de klager concrete aantoonbare feiten stelt – welke feiten onvoldoende door de aanbestedende dienst worden weersproken – die het zeer aannemelijk maken dat de winnaar ongeschikt is om de opdracht uit te voeren.
- 6.4.2 Door klager is alleen gesteld dat de winnaar op haar website geen ervaring met trajecten op B1-niveau vermeldt. De Commissie is echter van oordeel – en weet zich door jurisprudentie gesteund – dat een aanbestedende dienst niet mag afgaan op informatie die op de website van een potentiële inschrijver wordt vermeld. Het feit dat die website een bepaalde ervaring niet vermeldt, mag niet automatisch tot de conclusie leiden dat die potentiële inschrijver die ervaring mist. De Commissie is van oordeel dat deze regel ook voor concurrenten geldt, zodat de stelling van klager op dit punt onvoldoende onderbouwd is.

6.4.3 Uit de reactie van beklaagde blijkt ook overigens dat zij de inschrijvers voor de onderhavige meervoudig onderhandse procedure zorgvuldig heeft geselecteerd door een marktonderzoek te verrichten en referenties op te vragen. Uit die reactie blijkt tevens dat de stelling van klager op dit punt onjuist is. Ook het vierde klachtonderdeel is daarom ongegrond.

6.5 Klachtonderdeel 5

De Commissie kan gelet op de zeer algemene formulering van dit klachtonderdeel en bij gebreke aan een onderbouwing daarvan niet vaststellen welk handelen of nalaten van beklaagde klager met het klachtonderdeel op het oog heeft en of en in hoeverre dat handelen of nalaten binnen de werkingssfeer van de Aanbestedingswet 2012 valt (zie art. 1 onder c Reglement Commissie van Aanbestedingsexperts). De Commissie neemt dit klachtonderdeel daarom niet in behandeling.

7. **Advies**

De Commissie acht onderdeel 1 van de klacht **gegrond**, en de onderdelen 2 t/m 4 **ongegrond**. De Commissie neemt klachtonderdeel 5 niet in behandeling.

8. **Aanbeveling**

De Commissie doet de volgende aanbeveling: indien beklaagde nog geen bindende overeenkomst met de winnaar van de aanbestedingsprocedure heeft gesloten, wordt beklaagde aangeraden om de aanbestedingsprocedure te staken en – in het geval zij haar voornemen tot opdrachtverlening handhaaft – een heraanbesteding uit te voeren, waarbij de in 6.1.9 (als eerste) door de Commissie genoemde formule wordt toegepast in het beoordelingsmodel.

De Commissie heeft zich ten behoeve van dit advies laten bijstaan door mr.drs. T.H. Chen die als Commissie-Expert aan de Commissie is verbonden.

Den Haag, 24 april 2014

w.g.:
Mr. J.G.J Janssen
Voorzitter

Prof.mr. C.E.C. Jansen
Vicevoorzitter